

Lijsbetgen de Vroedvrouw

is de eerste vroedvrouw die opduikt in de archieven. Van haar weten we niet veel meer dan dat ze vroedvrouw was en die functie in 1364 uitoefende. Honderden vroedvrouwen moeten in de loop der geschiedenis aan het bed van Rhenense moeders hebben gestaan. Toch kunnen we er maar een paar terugvinden in het Rhenense stadsarchief.

Opleiding tot vroedvrouw

Vrouwen zijn overgeleverd aan de hulp van burens en vrouwelijke familieleden bij de bevalling. Pas sinds de veertiende en vooral de vijftiende eeuw wordt het belang van de vroedvrouw (vroed = wijs) ingezien. De eerste scholen voor

vroedvrouwen ontstaan halfverwege de vijftiende eeuw.

Regels

De middeleeuwse vroedvrouw heeft met veel regels te maken. Ze mag nooit onderscheid maken tussen rijk en arm en ze is verplicht om zwangerschappen aan te geven bij de autoriteiten. Als een kind 'met de helm op' geboren wordt, dan moet ze het vlies dat op het hoofd van de baby heeft gezeten, bewaren en teruggeven wanneer het kind zestien wordt. Sterft de moeder bij de geboorte, dan moet haar mond met tangen worden opengesperd om de luchtvoorziening voor het kind zeker te stellen.

Rituelen

Na de geboorte wordt de navelstreng op een afstand van vier vingers breed doorgesneden. Deze moet vervolgens bedekt worden met een in olie doordrenkte lap. Om de huid sterker te maken, dient het kindje direct na de bevalling krachtig ingewreven te worden met zout, om daarna een wasbeurt met lauwwarm water te ondergaan. Vervolgens moeten de neusopeningen met de vinger schoongemaakt worden en moet er een beetje olie in de oogjes gedruppeld worden. Om de eetlust op te wekken, wordt het tandvlees van de zuigeling met een met honing ingesmeerde vinger gemasseerd.

Drie tot vier dagen na de bevalling strooit men verpoederde eierschalen met wijn op de navelwond van de baby. Dit ter voorkoming van infecties.

Al met al staat de vroedvrouw dus heel wat te doen!

Bron: De vrije Ghesellen van Sint Joris

Illustratie Babypark